

Provtagningsanvisning Aceton i plasma - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län eller pappersremiss 1 Bassortiment Region Gävleborg
Provtagning	5 mL Li-Heparin, gelrör, mintgrön propp Minsta blodmängd 0,5 mL (200 µL plasma). Prov kan inte tas kapillärt. Huden får inte tvättas med sprit före provtagningen. Använd koksaltlösning eller 1 % Bensalkon-lösning.
Förvaring/transport	Centrifugera provet inom 4 timmar från provtagning. Plasma är hållbart 1 vecka i kyl förutsatt att röret är väl tillslutet.
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle
Referensintervall	Ej påvisbart
Svarstid	Dagligen
Ackrediterad	Nej
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas.
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	Ej tillämpligt
Medicinsk bakgrund/indikation	Indikation: Intoxutredning Förhöjda värden av aceton kan förekomma efter etanolintag eller vid isopropanol-/etylenglycolintoxikation.

	<p>Aceton kan bli påvisbart utan att det medför intoxication t.ex. vid svält, anorexi och kräkningar, obehandlad diabetes (diabetes ketoacidosis), hypotermi.</p> <p>Bildning av ketonkroppar (acetoättiksyra, 3-hydroxismörsyra, aceton) från fria fettsyror äger rum i levern. Aceton kan till skillnad från övriga ketoner inte omsättas utan elimineras långsamt genom lungor eller via njurar. Efter isopropanolintag kan aceton detekteras efter 30 minuter i blodet och inom 3 timmar i urinen. Plasmahalveringstiden för aceton är omkring 20 timmar vilket är kortare än för isopropanol. Förekomst av enbart aceton i plasma kan därför tala för isopropanolintoxikation. Förhöjd koncentration av aceton leder inte till varken metabolisk acidosis eller förhöjt anjongap men kan ge ett förhöjt osmolgap.</p> <p>Obs! De flesta patientnära ketonmätare eller urinstickor kan inte detektera aceton.</p>
--	---

Revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2024-05-13	10	Byte av upprättare. Lagt till revideringstabell.